

ด่วนที่สุด
ที่ มท 0616/ 425

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... 318 ✓ 3
วันที่ 17 ม.ค. 2549 เวลา 07.56 น.

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอังสวาล์ กทม. 10200

จัดเข้าวาระ 17 ม.ค. 2549
16 มกราคม 2549

เรื่อง สรุปสถานการณ์ภัยแล้ง (ข้อมูล ณ วันที่ 12 มกราคม 2549)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทราบเพื่อเป็นข้อมูล
เรื่องที่.....๓.....

ด้วยในห้วงฤดูแล้ง (ตุลาคม 2548 - พฤษภาคม 2549) ในพื้นที่ต่างๆของประเทศไทย จะมีฝนตกปริมาณน้อย ประกอบกับปริมาณน้ำในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั่วประเทศ ณ วันที่ 12 มกราคม 2549 มีปริมาณน้ำในอ่างทั้งหมด 55,279 ล้าน ลบ.ม. หรือคิดเป็นร้อยละ 81 ของความจุอ่างทั้งหมด ซึ่งเพียงพอสำหรับใช้ในเขตชลประทาน สำหรับในพื้นที่นอกเขตชลประทานได้เริ่มเกิดสถานการณ์ภัยแล้งขึ้น ประชาชนขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรในหลายพื้นที่

กระทรวงมหาดไทย โดยสำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงขอสรุปสถานการณ์ภัยแล้งและการให้ความช่วยเหลือที่ได้ดำเนินการแล้ว (จนถึงวันที่ 12 มกราคม 2549) เพื่อโปรดทราบ ดังนี้

1. สภาพภูมิอากาศและสภาพฝนในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา (ระหว่างวันที่ 5-11 มกราคม 2549)

ในห้วงสัปดาห์ที่ผ่านบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยตอนบน และอ่าวไทยในวันแรกของสัปดาห์ จากนั้นมีกำลังอ่อนลงและในระยะครึ่งหลังของสัปดาห์บริเวณความกดอากาศสูงกำลังแรงระลอกใหม่จากประเทศจีนได้แผ่เสริมลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบน ประกอบกับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้มีกำลังแรงขึ้นในระยะปลายสัปดาห์ ลักษณะดังกล่าวทำให้ประเทศไทยตอนบนมีอากาศหนาวเย็นเกือบทั่วไป โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคใต้ยังคงมีฝนโดยเฉพาะฝั่งตะวันออก (ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา)

2. สถานการณ์ภัยแล้งปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 12 มกราคม 2549)

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รับรายงานจากจังหวัดว่าได้เกิดสถานการณ์ภัยแล้ง (ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2548 ถึงวันที่ 12 มกราคม 2549) ดังนี้

2.1 พื้นที่ประสบภัย รวม 24 จังหวัด 145 อำเภอ 16 กิ่งฯ 957 ตำบล 9,396 หมู่บ้าน แยกได้ ดังนี้

ลำดับที่	ภาค	จังหวัด	พื้นที่ประสบภัย
1	ภาคเหนือ	7	แพร่ นครสวรรค์ ลำพูน อุทัยธานี พิษณุโลก เชียงราย กำแพงเพชร
2	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	13	ชัยภูมิ ยโสธร มหาสารคาม นครราชสีมา บุรีรัมย์ ขอนแก่น อุดรธานี นครพนม ศรีสะเกษ อุบลราชธานี เลย สกลนคร หนองคาย
3	ภาคกลาง	2	ลพบุรี กาญจนบุรี
4	ภาคตะวันออก	2	ปราจีนบุรี สระแก้ว
	รวม	24	รวม 24 จังหวัด 145 อำเภอ 16 กิ่งฯ 957 ตำบล 9,396 หมู่บ้าน

2.2 ราษฎรเดือดร้อน จำนวน 2,883,805 คน 699,639 ครัวเรือน

ตารางข้อมูลหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้ง ณ ปัจจุบัน (12 มกราคม 2549) เปรียบเทียบกับจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด

ที่	ภาค	จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด	จำนวนหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้ง ปัจจุบัน (ณ 12 ม.ค. 2549)	คิดเป็นร้อยละ (ของหมู่บ้านทั่วประเทศ)
1	ตะวันออกเฉียงเหนือ	32,576	8,222	25.24
2	เหนือ	16,306	1,096	6.72
3	ตะวันออก	4,816	70	1.45
4	กลาง	11,377	8	0.07
5	ใต้	8,588	-	0
	รวม	73,963	9,396	12.70

2.3 พื้นที่การเกษตรที่ประสบความแห้งแล้ง

ประเภทพืช	พื้นที่การเกษตรที่ประสบ ความเสียหายแล้ว (ไร่)	พื้นที่การเกษตรที่คาดว่าจะ จะประสบความเสียหาย (ไร่)
* นาข้าว	537,023 ไร่	1,063,724 ไร่
* พืชไร่	54,322 ไร่	219,709 ไร่
* พืชสวน	5,797 ไร่	18,577 ไร่
รวม	597,142 ไร่	1,302,010 ไร่
มูลค่าความเสียหาย	152,862,877 บาท	304,405,968 บาท

2.4 การให้ความช่วยเหลือของจังหวัด/อำเภอ/กิ่งอำเภอ

1. การจัดสรรน้ำเพื่อการเกษตร

- (1) ใช้เครื่องสูบน้ำเข้าพื้นที่การเกษตรจากทุกหน่วยงานและของประชาชน รวม 26 เครื่อง
- (2) สร้างทำนบ/ฝายเก็บกักน้ำ (ชั่วคราว) 357 แห่ง
- (3) ขุดลอกแหล่งน้ำ 6 แห่ง

2. การแจกจ่ายน้ำอุปโภค/บริโภค

- (1) ใช้รถบรรทุกน้ำ จำนวน 51 คัน 1,390 เที่ยว
- (2) ปริมาณน้ำที่แจกจ่าย จำนวน 212,832,000 ลิตร

3. งบประมาณดำเนินการใช้จ่ายไปแล้ว

- (1) งบฉุกเฉินโครงการของจังหวัด (งบ 50 ล้านบาท) 20,781,360 บาท
 - (2) งบฉุกเฉินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9,306,599 บาท
 - (3) งบประมาณอื่น ๆ เช่น งบจังหวัด CEO 141,600 บาท
- * รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 30,229,559 บาท**

3. การดำเนินการของกระทรวงมหาดไทย

สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้กำหนดมาตรการและแจ้งให้จังหวัดทุกจังหวัดดำเนินการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนจากปัญหาดภัยแล้งไปแล้ว ดังนี้

3.1 ด้านการเตรียมการป้องกันและการรายงานสถานการณ์ภัยแล้ง

ให้ทุกจังหวัดเตรียมความพร้อมในการป้องกันและการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ภัยแล้งที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ ดังนี้

1. จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและบรรเทาปัญหาสถานการณ์ภัยแล้งปี 2549 ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2548 เพื่อเป็นศูนย์กลางในการบูรณาการและประสานการปฏิบัติของจังหวัดทำหน้าที่อำนวยการสั่งการและประสานการปฏิบัติทุกหน่วยงานในจังหวัด โดยมีการบูรณาการข้อมูลการแก้ไขปัญหาและการให้ความช่วยเหลือของทุกหน่วยงาน มีระบบข้อมูลรายละเอียดที่ครอบคลุมชัดเจนและถูกต้องตรงกัน และเชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพื่อให้การแก้ไขปัญหาและการให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และให้จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและบรรเทาปัญหาสถานการณ์ภัยแล้งในระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มูลนิธิ องค์กรการกุศลและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่เป็นเครือข่ายประสานการปฏิบัติในการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยด้วย

2. จัดเตรียมความพร้อมกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ รถยนต์บรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ ภาชนะรองรับน้ำไว้ให้พร้อมเพื่อให้ความช่วยเหลือราษฎรให้มีน้ำอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอเมื่อเกิดสถานการณ์ภัยแล้งขึ้น

3. หากสถานการณ์ภัยแล้งส่งผลกระทบต่อพื้นที่การเกษตร ให้จังหวัดรับประสานงานไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อจัดทำฝนหลวงในพื้นที่เมื่อสมภาวะอากาศเอื้ออำนวย ก่อนที่ความชื้นในอากาศจะหมดไป

4. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ พ.ศ.2546 ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด (วงเงิน 50 ล้านบาท) เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยแล้งในปัญหาเฉพาะหน้าเร่งด่วนที่เกิดขึ้น ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในด้านต่างๆ ดังนี้

(1) ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้แก่ การจัดหากระสอบทรายเพื่อทำทาบชั่วคราวปิดกั้นลำห้วย/ลำน้ำเพื่อกักเก็บน้ำชะลอการไหลของน้ำก่อนที่น้ำจะหมดไป การจัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์บรรทุกน้ำ ซ่อมแซมภาชนะรองรับน้ำ ค่าตอบแทน ค่าจ้างเหมารถยนต์บรรทุกน้ำของเอกชนแจกจ่ายน้ำ และค่าซ่อมยานพาหนะ

(2) ด้านการแพทย์และการสาธารณสุข ได้แก่ การเป่าล้างบ่อบาดาล

(3) ด้านพืชและการเกษตร ได้แก่ การจัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงหรือกระแสไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำ การชดเชยพันธุ์พืช และสารอินทรีย์วัตถุ

(4) ด้านปศุสัตว์ ได้แก่ การจัดหาสัตว์ วัคซีน และเวชภัณฑ์รักษาสัตว์

(5) ด้านสังคมสงเคราะห์และฟื้นฟูผู้ประสบภัย ได้แก่ การส่งเสริมอาชีพระยะสั้น ฯลฯ

ทั้งนี้หากความเสียหายด้านการเกษตรครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้างในหลายอำเภอและจำเป็นต้องใช้เงินงบประมาณช่วยเหลือเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อวงเงินอุดหนุนราชการในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดที่คงเหลืออยู่และไม่เพียงพอเพื่อนำไปใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งที่มีความจำเป็นเร่งด่วนด้านอื่นๆได้อีก ให้จังหวัดพิจารณาขอความช่วยเหลือด้านพืชผลการเกษตรที่ได้รับความเสียหายดังกล่าวไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อขอรับการสนับสนุนงบกลางจากคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรโดยตรงต่อไป

5. สำหรับหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งในปี 2548 ซึ่งยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาล้วนในด้านน้ำอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาล้วน โดยบูรณาการแผนงานโครงการใช้งบประมาณจากงบประมาณของหน่วยงาน งบบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ (งบ CEO) และงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาคาราคาเข่งน้ำอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ดังกล่าว

6. ในกรณีที่เกิดสถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่รับผิดชอบ ให้จัดทำข้อมูลสรุปสถานการณ์ภัยแล้งตามแบบรายงานสถานการณ์ภัยแล้งประจำสัปดาห์ที่ส่งมาพร้อมนี้ ส่งให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย) ทุกวันพฤหัสบดี ก่อนเวลา 12.00 น. โดยเริ่มรายงานครั้งแรกในวันที่ 8 ธ.ค. 2548 เป็นต้นไปจนกว่าสถานการณ์ภัยแล้งจะเข้าสู่สภาวะปกติ สำหรับจังหวัดที่ยังไม่มีสถานการณ์ภัยแล้งเกิดขึ้นให้แจ้งยืนยันให้ทราบด้วยเช่นเดียวกัน

7. การเตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้งปี 2549 ที่อาจจะเกิดขึ้นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดถือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ทุกจังหวัดจะต้องกำหนดมาตรการเพื่อเร่งรัดในการแก้ไขปัญหาล้วนและระดมการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ประสบภัย โดยบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนกำหนด ผู้ใหญ่บ้านและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาล้วนที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

3.2 ด้านการรายงานข้อมูลสถานการณ์ภัยแล้ง

ให้จังหวัดทุกจังหวัดที่ประสบภัยแล้งตรวจสอบข้อมูลที่รายงานโดยดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อมูลจำนวนหมู่บ้าน/ตำบลที่เกิดสถานการณ์ภัยแล้งขึ้นในพื้นที่ ได้แก่ หมู่บ้าน/ตำบลที่จังหวัดได้ประกาศเป็นพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติของจังหวัดแล้ว จึงจะถือเป็นข้อมูลในการรายงานสถานการณ์ภัยแล้งและการให้ความช่วยเหลือมายังสำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2. สำหรับข้อมูลพื้นที่การเกษตรที่เสียหายหรือคาดว่าจะเสียหายให้ประสานข้อมูลจากสำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลที่ถูกต้องตรงกันเพื่อจะได้ประสานงานให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรได้ทันต่อเหตุการณ์

3. การรายงานผลการดำเนินการตามข้อ 1. และ 2. ตามแบบรายงานฯ ส่งให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย) ทุกวันพฤหัสบดี ก่อนเวลา 12.00 น. อย่างต่อเนื่อง จนกว่าสถานการณ์ภัยแล้งจะเข้าสู่สภาวะปกติ สำหรับจังหวัดที่ยังไม่มีสถานการณ์ภัยแล้งเกิดขึ้นให้แจ้งยืนยันให้ทราบด้วยเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อจะได้สรุปเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

3.3 ด้านนโยบายการปลูกพืชในฤดูแล้ง

ให้จังหวัดนำนโยบายและมาตรการส่งเสริมการปลูกพืชฤดูแล้งปี 2548/2549 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งแจ้งและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนต่างๆ ให้ประชาชนในจังหวัด/อำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบได้ทราบ และขอความร่วมมือเกษตรกร ภาคอุตสาหกรรมและบุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้อง ได้วางแผนกิจกรรมการใช้น้ำต่างๆ ให้เหมาะสมตามนโยบายที่กำหนด

3.4 ด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำเป็นพื้นที่แก้มลิง

ให้จังหวัดเตรียมการดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำเป็นพื้นที่แก้มลิง เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาล้วนปี 2549 โดยให้จังหวัดแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาแหล่งน้ำเป็นพื้นที่แก้มลิงเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาล้วนปี 2549 โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะทำงาน ทำหน้าที่สำรวจและจัดทำโครงการ

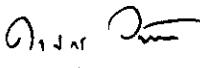
ชุดลอกพัฒนาแหล่งน้ำเป็นพื้นที่แก้มลิง โดยใช้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไว้แล้วในปี 2549 งบประมาณของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานดำเนินงานเอง) งบประมาณของจังหวัด CEO รวมทั้งโครงการที่ขอรับการสนับสนุนงบกลางจากรัฐบาล (เสนอผ่านกระทรวงมหาดไทย)

4. แนวโน้มสถานการณ์ภัยแล้ง

เดือนมกราคม 2549 เป็นช่วงครึ่งหลังของฤดูหนาว ประเทศไทยจะได้รับอิทธิพลจาก ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนพัดปกคลุมทุกพื้นที่ของประเทศเกือบตลอด เดือนและจะมีกำลังแรงเป็นช่วงๆ ซึ่งมีอิทธิพลทำให้พื้นที่ของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอากาศหนาวเย็นโดยทั่วไปและทำให้สภาพอากาศทั่วไปแห้งและมีปริมาณฝนตกน้อย ทำให้สถานการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้นแล้ว รวม 24 จังหวัด 145 อำเภอ 16 กิ่งอำเภอ 957 ตำบล 9,396 หมู่บ้าน (ข้อมูล ณ วันที่ 12 มกราคม 2549) จะขยายพื้นที่เพิ่มมากขึ้นซึ่งเริ่มจากพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจะขยายพื้นที่ไปยังภาคกลาง และภาคตะวันออกตามลำดับ โดยประชาชนจะเริ่มขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร โดยเฉพาะในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก

(คงศักดิ์ วันทนา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร

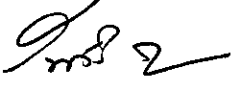
สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

โทร.0-2243-2201 มท. 55045-9

๕๕ 3 / 3
ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 17 มี.ค. 2549
(ทราบเพื่อเป็นข้อมูล)

จัดอยู่ในประเภทเรื่องทราบเพื่อเป็นข้อมูล

(นางโสมศรี อารยะศิริ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี